de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 37 — 14 SEPTEMBER [illegible]

SLAAP KINDJE, SLAAP!

HOE DE KABOUTERS

DOOR R. v. d. BRINK

Al vijftig jaar was het een treurige, saaie geschiedenis in kabouterland. Want het was al vijftig jaar geleden, dat de oude tovenaar, die een erge hekel aan de kaboutertjes had, het vreugdevuur in het bos had uitgetrapt. En wat nog erger was: hij had het toverboek meegenomen, waarin stond, hoe dat vuur weer aangemaakt moest worden. Dat ging zo maar niet gewoon met een lucifertje, o nee. Daar kwam nog heel wat anders bij kijken. En dat stond allemaal in dat toverboek. Geen kaboutertje kende dat uit zijn hoofd. Want het was nog nooit voorgekomen, dat het vuur was uitgegaan.

„Waarom was dat nu zo erg?" hoor ik jullie al vragen. „Moesten daar nu al die kabouters zo treurig om zijn?"

Ja, dat was het hem nu juist. Als dat vreugdevuur niet brandde, dan konden de kaboutertjes gewoon niet vrolijk zijn. Dan konden ze niet eens lachen! En zo waren de kleine mannetjes in de loop der jaren norse, zuurkijkende kereltjes geworden. Of ze dat ook erg vonden? Vreselijk vonden ze het. Want de kaboutertjes, die, zoals jullie allemaal wel weten zult, wel honderden jaren oud kunnen worden, konden zich nog heel goed herinneren, hoe veel prettiger ze vroeger werkten.

Ze hadden al dikwijls geprobeerd om elkaar toch nog aan het lachen te krijgen. Kabouter Floeps had uren achter elkaar gekke gezichten zitten trekken. Maar er was niemand, die er om lachen kon.

En kabouter Kriewel had een tijdje de gewoonte gehad om de andere kabouters onverwacht te gaan kittelen. Nou, er waren een hele hoop kabouters, die niet tegen kittelen konden. Ze wrongen zich in allerlei gekke bochten, maar lachen, nee hoor.

Toen het vreugdevuur pas uit was, hadden ze ook nog wel eens geprobeerd om het toverboek terug te gaan halen. Met stokken en messen gewapend waren ze naar de grote holle boom gegaan, waarin de boze tovenaar woonde. Ze hadden een heleboel kabaal geschopt en alsmaar geroepen: „Kom uit je huis, lelijke dief. We zullen je wel krijgen. Geef ons toverboek terug, of anders slaan we je hele huis in elkaar."

Maar plotseling was de deur opengegaan en de tovenaar kwam grijnslachend naar buiten. De kaboutertjes zagen, dat hij het toverboek, hun toverboek, onder zijn arm droeg.

„Zo, zuurpruimen," treiterde hij, „wilden jullie me dreigen? En je dacht zo het toverboek terug te krijgen? Ha, ha, ha! Zie maar, dat je mij en het boek vindt, hoor!"

En met een akelige lach was hij ineens door de lucht verdwenen. Weken en maanden hadden de kabouters nog naar hem gezocht. Maar geen spoor was er meer van hun kwelgeest te bekennen.

En dat duurde nu al vijftig jaar zo. Iedereen had de hoop al opgegeven, dat hij nog ooit zou kunnen lachen.

Op een dag liep kabouter Springertje peinzend door het bos. Kabouter Springertje was nog een heel jong kaboutertje. Hij had nog geen baard. Want een baard moest je in kabouterland eerst verdienen. En Springertje had nog nooit iets gedaan, waarmee hij zijn baard verdienen kon. Maar hij was ook pas veertig jaar. Dat is voor een kaboutertje nog heel jong. Omdat hij pas veertig was, had ons kaboutertje nog nooit gelachen. Hij had er al wel dikwijls over horen praten, maar gezien, nee, gezien had hij het nog nooit. Zo denkend was hij heel ver weggelopen.

Opeens hoorde hij angstig piepen. Hij keek zoekend om zich heen, en ja, hoor. Daar, vlak voor zijn voeten, lag een klein roodborstje. Het diertje kon niet meer op zijn pootjes staan.

„Wat is er met jou gebeurd, arm klein ding?" vroeg Springertje, die een erg medelijdend hartje had.

„Uit het nest gevallen," snikte het vogeltje. „Vader en moeder zijn daar straks uitgegaan om eten voor ons te zoeken. En toen heb ik geprobeerd om over de rand van het nest te klimmen." Het beestje keek erg beschaamd. „En toen ben ik er uit gevallen. Ooooo! Wat doet mijn pootje nu toch pijn."

Springertje bekeek het diertje eens goed. Ja hoor, hij zag het direct. Het pootje was gebroken. En terwijl hij daar zo stond, kwamen de vader en de moeder van het roodborstje thuis. Ze schrokken heel erg, toen Springertje hun vertelde wat er gebeurd was. Maar het kaboutertje wist raad. Hij zette het gebroken pootje goed recht en deed er toen een stijf verband om.

„Ziezo, nou moet hij een weekje stil in het nest blijven en zijn pootje niet gebruiken. Dan wordt hij weer helemaal de oude, hoor." Zo stelde Springertje de ontstelde ouders gerust.

Wat waren de vogeltjes toch blij.

WEER LACHEN LEERDEN

Ze bedankten het behulpzame kaboutertje wel honderd keer.

„Wat kunnen wij nu toch voor u doen?" vroegen ze hem. „Is er niets, wat u erg prettig zou vinden en waar wij u aan kunnen helpen? U ziet er zo somber uit. Kom, vertel ons eens, wat er aan scheelt."

„Ik zie er heel gewoon uit," zei Springertje. „Zoals ik kijk, zo kijken ze bij ons allemaal. Wij kunnen niet lachen, zie je." En toen vertelde het kaboutertje de hele geschiedenis van het vreugdevuur en van het toverboek aan de roodborstjes. „En niemand weet, waar de tovenaar woont," besloot hij zijn verhaal. „Als hij tenminste nog leeft, hoor. Misschien is hij al lang dood. Het is al vijftig jaar geleden, moet je denken. En de tovenaar was toen al een oude man."

Maar de twee roodborstjes keken elkaar eens veelbetekenend aan. „Een oude tovenaar, zeg je?" vroeg de vader. „Weet je nog, moeder, wat we vorig jaar gezien hebben, toen we zo ver van het bos gevlogen waren?"

„En óf ik het nog weet, vader. Daar op dat eilandje bedoel je toch, hè? Dat daar midden in het moeras lag? Daar woont een oude tovenaar. Hij is al zo oud, dat zijn haar helemaal wit is en zijn baard hangt op de grond, zo lang is die. Hij zit dikwijls in een heel oud boek te lezen."

„Dat moet de tovenaar zijn, die wij al zolang zoeken!" riep Springertje uit. „O, lieve vogeltjes, kunnen jullie me de weg niet wijzen?"

„Je kunt er nooit te voet komen," zei vader roodborst gewichtig. „Maar ik wil je er wel naar toe vliegen, hoor! Dat is een kleine moeite voor me. Stap maar op mijn rug."

En zo gebeurde het, dat Springertje na een paar uur vliegen voor een dikke holle boom stond. Het roodborstje zat op de takken toe te kijken.

Heel voorzichtig en met een kloppend hartje stapte het kleine ventje naar binnen. Omdat het er binnen zo donker was, zag hij eerst niets. Maar horen deed hij wel iets. Het was net, of er iemand een dikke boom aan het doorzagen was.

Toen zijn ogen een beetje aan de duisternis gewend waren, zag hij, waar dat gezaag vandaan kwam. Daar in een hoek zat de oude tovenaar te slapen. En snurken dat hij deed!

Het kaboutertje keek nog eens goed. En toen zag hij toch iets, waar hij erg blij om was. Als hij had kunnen lachen, dan had hij dat vast en zeker gedaan. Want de slapende tovenaar had een boek op zijn schoot. Een dik boek. En op dat boek stond met grote gouden letters: Kaboutertoverboek.

Heel voorzichtig sloop Springertje dichterbij. Hij moest op zijn tenen gaan staan om het boek te kunnen pakken. Jawel, daar had hij het. Met zijn grote schat onder zijn arm wilde hij weglopen. Maar o, wat een schrik. Hij struikelde over een steen en viel. En door het leven, dat hij maakte, werd de tovenaar wakker. Hij kwam overeind, toen hij het kleine kereltje met het grote boek zag. Maar ons kaboutertje was gelukkig nog een beetje vlugger dan de oude tovenaar. Hij liep op zijn korte beentjes wat hij lopen kon. En hij haalde het net. Het roodborstje, dat alles had zien gebeuren, stond klaar, toen Springertje aangelopen kwam. En juist toen de tovenaar hem pakken wilde, vloog het vogeltje met kabouter en boek terug naar kabouterland. Nu ging het natuurlijk niet zo vlug als op de heenweg, want het boek was erg zwaar. Maar ze kwamen er toch.

Wat was me dat een vreugde in het kabouterbos, toen ze zagen, dat het toverboek terecht was. Koning Hermelijn belegde een speciale vergadering van alle kabouters, om het vreugdevuur opnieuw aan te steken. Zijn twee ministers, Langbaard en Wijsbesluit, moesten eerst goed lezen hoe ze het aan moesten steken. En toen was het grote ogenblik gekomen.

Springertje stak het vreugdevuur weer aan. En opeens schaterden alle kaboutertjes het uit van het lachen. Ze sprongen en dansten, dat het een lieve lust was.

Toen sprak koning Hermelijn: „Mijn volk. Hoewel Springertje nog heel erg jong is, heb ik toch besloten om bij hem 'n baard te laten groeien. En daarbij benoem ik de man, die de vreugde weer in ons land terugbracht, tot minister van blijdschap. Allemaal een driewerf hoera voor onze nieuwe minister."

In al die blijdschap had Springertje eerst zijn vriendjes, de roodborstjes vergeten. Maar plotseling zag hij een der diertjes op een tak zitten. Het wenkte hem.

„Ik ben nog eens terug gaan kijken naar die oude tovenaar. Nou, daar hoef je je niet meer bezorgd over te maken, hoor. Die heeft zich zo kwaad gemaakt, dat je toch nog ontsnapt bent, dat hij dood is gevallen."

Nou, toen bekend werd, dat de kaboutertjes nu ook nog van hun grootste vijand verlost waren, kende hun vreugde geen grenzen meer. Ze vierden drie dagen feest. En ook de roodborstjes werden niet vergeten.

En van die tijd af klonk door het kabouterland weer het vrolijk gezang van de lachende dwergjes.

DE NIEUWE JUF

De juffrouw van de kleuterklas
Had 't vorig jaar verteld
Van negerkindertjes, die men
Kon kopen voor veel geld.

En wie dan waren vrijgekocht
Uit wrede slavernij,
Die mochten naar een mooie school
En leren net als wij.

De juffrouw vroeg of heel de klas
Wou sparen voor dat doel:
Papier, dat mooi verzilverd is,
Postzegels, o, zo'n boel!

Dat wilden allen gaarne doen
En ijv'rig werd gespaard.
Er stond een hele grote zak,
Waarin het werd vergaard.

Marietje bracht ook ied're maand,
Wat zij gespaard had, mee.
Ze wou zo graag een nikkertje
Vrijkopen; zelfs wel twee!

Nu kreeg ze laatst een nieuwe juf
Met donkerbruine toet,
En met een zwarte krullebol!
De kleuters waren zoet.

Ze zaten stil en dachten: Vast
Een zus van Zwarte Piet!
Dat juf van 't verre Java kwam,
Dat wisten ze nog niet!

De hele morgen had Marie
Heel goed haar best gedaan,
En vaak keek zij met blij gezicht
De nieuwe juffrouw aan!

Na schooltijd liep ze hard naar huis
En riep: „Moe, hoor eens hier!
We hebben al een nieuwe juf
Door 't zilverpapier!"

C. VAN BOVENKERK

LEERRIJKE LESSEN

DE ELAND EN DE REE

„Luister eens," zei de kleine ree tegen de eland, „ik begrijp niet, waarom jij altijd wegloopt zodra er een flinke hond in zicht komt. Jij bent toch veel groter en sterker. Wanneer ik dat gewei van jou had, zou ik er niet aan denken de plaat te poetsen voor zo'n hond. Zelfs wanneer je het zou moeten laten aankomen op een wedren, dan nog kan jij veel harder lopen dan die hond. Vertel me toch eens: waarom ben jij zo bang van zo'n bende blaffende en snauwende dieren?"

„Gelijk heb je," zei de eland rustig. „Al de eigenschappen, die je hebt opgenoemd, bezit ik inderdaad. En ik heb al honderdmaal tegen mezelf gezegd: blijf toch staan, je bent groter, je bent sterker, je kunt ze allemaal, stuk voor stuk, aan."

„Nou," zei de ree, „waarom ga je dan aan de haal?"

„Omdat," zei de eland, „ondanks al mijn overtuiging, al mijn geredeneer, zodra ik de stem van een hond hoor, het in mijn natuur ligt de plaat te poetsen en ik naar de stem van mijn natuur moet luisteren."

Inderdaad: precies weten wat je behoort te doen en dat dan ook doen, zijn twee verschillende dingen. Wanneer iemand bang is van aard, dan kan alleen een goede raad hem niet dadelijk tot een held maken. We hebben dan ook helemaal geen tekort aan jongens en meisjes, die boordevol zitten met goede voornemens, maar wel aan jongens en meisjes, die de kracht en de wil bezitten om die goede voornemens ook om te zetten in goede daden.

Hoe staat het met jullie?

ONZE WONDERE WERELD

ZE BESTAAN MEESTAL UIT VIJF ARMEN, DIE AAN EEN SCHIJF ZITTEN, MET IN HET MIDDEN EEN SOORT MOND.

JANTJE SPEELT VERSTOPPERTJE

„Zullen we straks verstoppertje spelen?" stelde Jantje Peters zijn vriendje Chris voor. Die vond het dadelijk goed. Ze hadden immers een lange vrije middag voor zich en het weer was te mooi om binnen te blijven.

Direct na tafel gingen ze dan ook op zoek naar andere liefhebbers en liefhebsters uit de buurt. Annie, Jantje's oudere zusje, deed graag mee en ook een stelletje andere kinderen sloot zich bij hen aan. Zo hadden ze algauw een aardig groepje bij elkaar.

„Jongens, ik tel af," zei Chris, die een beetje ongeduldig werd.

Hij had onder het eten een prachtig plekje zitten bedenken, waar vast niemand hem zou vinden! Als hijzelf hem nu maar niet zijn moest. Maar nee, hij had geluk! Annie was de pechvogel, die het eerst moest zoeken.

Bedaard ging ze op de buutplaats staan tellen: „Tien .... twintig .... dertig ...." en de anderen maakten zich haastig uit de voeten.

Alleen Jantje bleef aarzelend staan. Waar zou hij zich nu eens verstoppen, dat hij er niet direct bij zou zijn? Alle goede plekjes in de buurt waren zo langzamerhand overbekend geraakt. En die Annie was zo'n bijdehandje .... Speurend gleden zijn blikken in het rond.

Daar kreeg hij ineens een reuzenidee. De vuilnisemmer! Die stond nog buiten voor het hekje van hun tuin. De vuilnisman was die morgen langsgekomen om hem leeg te maken. En nog geen uur geleden had hij, Jantje, zijn moeder geholpen hem van binnen en buiten schoon te boenen. Dat was altijd zijn taak als hij 's Woensdags uit school kwam.

„Ik kruip er gewoon in!" juichte Jantje bij zichzelf. „Annie vindt me daar nooit!" Bij voorbaat genoot hij al van de verbaasde gezichten, die hij straks te zien zou krijgen.

Maar hij moest voortmaken, want Annie was al aan de „tachtig" toe. Zachtjes sloop hij op de emmer af en kroop er toen snel in. Het deksel trok hij zo goed en zo kwaad als het ging op zijn plaats. Daarvoor moest hij zichzelf heel klein maken. Dat viel nog niets mee, maar ja, je moest er ook wát voor over hebben, vond Jantje.

Vanuit zijn toch wel ergbenauwde schuilplaats hoorde hij, hoe het spel verliep. Annie vónd al gauw verschillende kinderen. Een paar keer hoorde hij ook het triomfantelijke „een, twee, drie, buut, vrij!" klinken. Het duurde niet lang, of het hele stel kinderen was weer bij de buutplaats verzameld. Allemaal, behalve Jantje! Waar Annie en de anderen ook zochten, Jantje Peters bleek niet te vinden.

Het werd vervelend, vonden ze. „Jan! Jan! Kom maar te voorschijn!" riepen er een paar.

Ja, dat wilde Jantje nu onderhand ook wel, want hij had het aardig benauwd gekregen in zijn niet al te ruime schuilplaats, waar hij zowat dubbelgevouwen in zat! Maar .... hoe hij ook zijn best deed, het lukte hem niet, overeind te komen, zo vast zat hij geklemd."

„Help! Help!" riep hij angstig. „Ik wil er uit!"

De andere kinderen begrepen eerst niet, waar dat gesmoorde geluid vandaan kwam. Ze zochten en kwamen gelukkig steeds dichter bij de vuilnisemmer. Eindelijk kreeg Chris in de gaten, wat er aan de hand was. Hij trok het deksel van de emmer af en .... daar zagen ze Jan, met een hoogrood en ongelukkig gezicht. „Ik kan er niet meer uitkomen," piepte hij. „Toe, helpen jullie me eens."

Dat deden ze, maar het kostte toch nog even moeite en menige zweetdruppel, eer Jan uit zijn benarde positie bevrijd was. Het huilen stond hem op het laatst werkelijk nader dan het lachen. Eindelijk, eindelijk stond hij dan weer met beide benen op de grond. Hij rekte zich eens goed uit, want hij was vreselijk stijf geworden!

Ja, nu het achter de rug was, kon hij eindelijk om zijn avontuur lachen. En de anderen lachten hartelijk mee. Ook moeder, die naar buiten was gekomen en die eerst 'n beetje boos was, omdat Jantje zo'n rare plaats had uitgezocht om zich te verstoppen! „Dat is eens, maar nooit weer!" zei ze tegen hem, en hij sprak het niet tegen.

Maar .... „Jullie hebben me tóch lekker niet kunnen vinden," kon hij niet nalaten tegen zijn vriendjes te zeggen.

OENE, WOUT EN OTTO WAT ZEGT MIJN NAAM?

Het zeilseizoen was nog in volle gang. Het Kagermeer, de Loosdrechtse en de Reeuwijkse plassen, de Friese meren, ze trokken honderden liefhebbers van de gezonde zeilsport. Vaak moesten de ranke bootjes door met bruggetjes, draaien en vonders overwelfde sloten worden getrokken, eer zij in breder water kwamen en dan was het soms op de scheepjes een heel getob om ze voor beschadiging te vrijwaren.

Evert had op verzoek van een der zeilers een streng marlijn in de dorpswinkel gekocht en bij die gelegenheid had hij de zeilboot op zijn gemak aan alle kanten mogen bekijken. Er waren drie opvarenden, alle drie opgeschoten knapen. Oene, Wout en Otto heetten ze; ze hadden ieder hun werk en hun bootje was zo kraakhelder, dat Evert er amper op durfde komen.

Oene, Wout en Otto; de beide laatste namen had Evert wel eens meer gehoord, maar Oene klonk hem al heel vreemd. Zou meester Dierx daar ook raad mee weten?

„Oene, Wout en Otto," aldus de meester, in antwoord op Evert's vragen in het namenkwartiertje, „zijn alle drie van Oudgermaanse oorsprong. Oene komt in de Friese streken nog vrij veel voor; de naam is afgeleid van de oude stam un, wat geven betekent. Oene is dus: gave, gift.

Wout is een afleiding van Wouter, Walter; deze naam heeft zijn oorsprong in de oude stamvormen valda, waltan: besturen, regeren, en betekent derhalve: bestuurder. Deze zelfde naam vinden we terug in de familienaam Wolters en Woltering of Woltring, die eenvoudig betekenen: zoon van Wolter of Wouter.

Otto komt van de Oudgermaanse stam auda: rijkdom, bezit en betekent de gegoede, de rijkbedeelde. In het Oudsaksisch is dat auda: ôd geworden en dat ôd hebben wij in onze Nederlandse taal bewaard in het woord kleinood, klein-ood, dus kleine rijkdom, kleine schat.

Als een van jullie, kinderen, in de toekomst ooit eens tot het bestuderen van de Oudgermaanse talen mocht komen, dan zal hij daarin herhaaldelijk verrassende ontdekkingen doen."

VAN ALKMAAR BEGON DE VICTORIE

Na de val van Haarlem had Alva gedacht, dat hij het hele noorden nu wel in zijn zak had. Hij stuurde Don Frederik met wel 16.000 man tegen Alkmaar en toen er een flinke bres was geschoten in de Friese poort, waren de Spanjaarden er al zeker van, dat het maar een kwestie van uren was, voordat ze de stad zouden binnenrukken. Maar de Alkmaarders dachten er anders over. Zij ontvingen de heren op een manier, die hun vechtlust aanzienlijk afkoelde. Wel bleven de Spanjaarden voortdurend aanvallen, maar toen Cabeca Vaca voor de zoveelste maal wilde afstormen op het bolwerk, kon hij dat niet eens meer door 't aantal doden, dat voor de wallen lag. De dappere burgers van Alkmaar met hun vrouwen hadden geen half werk gedaan en met hun spietsen en hellebaarden in de vuist gevochten als leeuwen.

De honger had Haarlem parten gespeeld, maar Alkmaar gaf de Spanjaarden een knauw, waardoor de Spaanse brani uiteenspatte als een zeepbel. Op 8 October 1573 bliezen de heren Spanjaarden de aftocht en vier dagen later werd ook de Spaanse vloot in de Zuiderzee aan flarden gebeukt. Dat luidde het tijdperk der overwinningen in, die de oorzaak werden van onze vrijheid.

Jackie redt met zijn watervliegtuig Vonkje, Jantha en Lola, als ze hulpeloos in hun bootje ronddrijven, na hun goed geslaagd bezoek aan Kokoseiland.

1 De meisjes zijn in het watervliegtuig geklommen en Jackie zet koers naar de plezierboot. Tot aller schrik is deze echter weggevaren zonder op de terugkomst van de meisjes te wachten.

2 Jackie heeft weldra het schip ingehaald. Daar kijkt juffrouw Barry angstig naar de meisjes uit. Vonkje zwaait met haar zakdoek en vraagt juffrouw Barry de kapitein te verzoeken het schip te laten stoppen.

3 De kapitein is daartoe aanstonds bereid. Hij geeft het bevel er toe aan de stuurman op de brug en deze zegt toe, dat hij een roeiboot zal neerlaten, om de meisjes van het watervliegtuig af te halen.

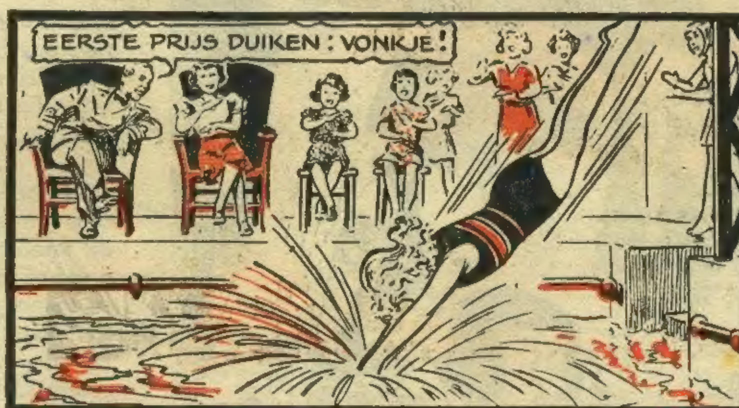

4 In minder dan geen tijd zitten de meisjes in het bootje. Ze wuiven Jackie ten afscheid toe en nog wat opgewonden over de avonturen, welke ze beleefd hebben, stappen ze over op het grote schip.

5 Juffrouw Barry is blij, dat ze het drietal weer onder haar hoede heeft. Ze vertelt. dat er de volgende dag zwemwedstrijden aan boord zijn. Lola raadt Vonkje aan voor het duiken in te schrijven.

6 Vonkje is inderdaad een uitstekend duikster en het verwondert dan ook niemand, dat ze zonder moeite de eerste prijs haalt. Zo verloopt het uitstapje prettig onder spel en wedstrijden.

7 Tenslotte komt er een eind aan de vrolijke dagen. Als het schip weer aan de steiger ligt, hoort juffrouw Barry een krantenjongen roepen: „Brand in de filmschool!" Bevreesd dat het haar school kan zijn, laat juffrouw Barry Vonkje een krant kopen.

PRINSES IRA

DOOR
COR VAN DE WAL
★

Koning Waldemar, de machtige heerser van het grote welvarende Paraponië, stond voor het venster van een van de torens van zijn paleis.

Het was een heerlijke zomerdag. Hoog straalde de zon aan de heldere, onbewolkte hemel .... de vogeltjes zongen en floten en kwetterden naar hartelust, en de zware kruinen van de bomen in de tuinen om het paleis ruisten zacht in de koele, verkwikkende wind.

Koning Waldemar staarde over de hoge bomen naar de weg, die achter de tuinen liep .... de brede weg, waarop hij bijna altijd, en ook nu weer, kinderen zag spelen. Hij hoorde het vrolijk en blij geschater van hun onbezorgde lach .... hun jolig gezang en de jubel van hun jonge en hoge stemmetjes.

Koning Waldemar zuchtte; hij drukte zijn hand tegen het voorhoofd, en langs elk van zijn wangen biggelde een traan.

„Wat zouden wij gelukkig zijn, als onze Ira zo dartel was als een van die jongens en meisjes ....” klaagde hij. „Ach, was ze óók zo blij en vol levenslust! Wat baat mij mijn rijkdom .... wat helpt mij mijn macht, als ik maar moet toezien, hoe onze lieveling van dag tot dag bleker en zwakker wordt en hoe een kleine wandeling haar al vermoeit ....”

En toch .... tóch was prinses Ira niet ziek, zoals je misschien wel denkt. Het arme meisje was zwak .... héél, héél zwak, en nooit kleurde een blosje haar wangetjes.

Zij had geen eetlust, het lieve, kleine koningskind. Koning Waldemar en zijn gemalin, koningin Rena, vonden het natuurlijk vreselijk en zij deden dan ook alles, om hun dochtertje wat meer trek in eten te doen krijgen.

Maar .... geen enkel middel hielp.

En toch — en dat vind je natuurlijk bijna ongelofelijk — *de koning en de koningin waren er zelf de oorzaak van.*

Want het arme meisje kreeg alleen maar de allerkostelijkste en duurste spijzen, vreemde, kostbare gerechten .... die waren het beste voedsel voor een koningskind. Geen wonder, dat de arme Ira er van walgde .... dat zij er niet van eten *kon.* En de koning en de koningin dachten er geen ogenblik aan, dat er ook ánder, al was 't dan ook heel gewóón, voedsel bestond .... voedsel, waar kinderen gezond en sterk van worden .... dat hun levenslust en vrolijkheid schenkt.

Maar de arme, kleine Ira kreeg dit voedsel *niet* .... zij werd van dag tot dag zwakker en iedereen had medelijden met haar.

„Het kan zo niet langer!” jammerde de koning dan ook op een avond ten einde raad. „Onze arme lieveling heeft vandaag niets anders gegeten dan één, één kruimeltje van een mokkapunt. Rena, lieve vrouw .... het gáát niet langer zo! Vanavond nog zend ik een boodschapper naar Albredio, die in Dura woont. Men zegt, dat hij de knapste kok van heel mijn koninkrijk is. Hij kan misschien iets zó heerlijks bereiden, dat ons meisje eindelijk eetlust krijgt, en als het hem gelukt, geef ik hem een kostbare, zijden zak, met tienduizend goudstukken gevuld. Wel, Rena .... is dat niet een schitterend plan?”

„Dat is het! Wat heerlijk, dat je zoiets bedacht hebt!” juichte de koningin!

Een week later verscheen de knappe Albredio 's morgens heel vroeg in het paleis en hij ging dadelijk aan het werk. En toen het middag geworden was ....

„Kom, lieveling .... eet nu toch eens van die heerlijke taart!” sprak de koningin ernstig. „Toe, kindje, proef er eens van .... een paar hapjes maar! Je zult er van smullen .... zo'n taart heb je nog nooit gezien. De nieuwe kok heeft er uren aan gewerkt.”

De arme Ira zuchtte .... heel langzaam nam zij haar gouden vorkje en proefde een stukje .... toen legde zij het vorkje met een bedroefd gezicht neer.

„Moeder .... ik kán er niet van eten .... heus, ik kán het niet! Het smaakt zo akelig .... zo zoet! Moeder .... is er nu niet eens iets anders, dat u mij geven kunt ....?”

Zij zal een taart willen hebben, die nóg fijner is! dacht koningin Rena nu. Wij moeten proberen een kok te vinden, die knapper is dan Albredio! Eerst in ons eigen, en als dit niet

EN DE BOTERHAM

lukt, in een ander land. En als.... als hij er in slaagt iets te bereiden dat onze lieveling lekker vindt, dan vraag ik mijn man, of hij hem honderdduizend goudstukken geven wil!

Koningin Rena vatte Ira's handje en streelde haar bleke wangetjes.

„Je moet niet huilen, kindje...." troostte zij zacht. „Wij zullen wel zorgen, dat je spoedig nog véél, véél heerlijker dingen krijgt."

Het arme prinsesje antwoordde niet veel. Zij kreunde even en langs haar bleke, ingevallen wangetjes biggelden tranen. Toen liet zij zich van haar stoeltje glijden en zacht smekend klonk haar stemmetje:

„Moeder.... mag ik een poosje naar buiten, alstublieft?"

Koningin Rena stemde onmiddellijk toe. „Ja, lieverd.... ga maar, hoor!" Want zij dacht: ik heb eens gelezen, dat de buitenlucht kinderen hongerig maakt. Wie weet, of Ira, als zij 'n ogenblikje gewandeld heeft, niet naar een stukje taart verlangt!

Het kleine prinsesje slenterde verdrietig door een van de brede lanen van de prachtige tuin. Ze was zo moe.... ach, zo moe.... 't was, of haar voetjes niet voort konden en haar beentjes te zwak waren, om haar te dragen.

Maar gelukkig, dáár.... even voorbij die bocht van de brede laan stond een lage bank.... dáár kon zij rusten.... dan verdween het gevoel van vermoeidheid misschien wel wat.

Ha.... daar was de bank!

Maar.... op de band zat iemand. Het was een van de tuinlieden en hij zat met smaak een boterham te eten.

„Ja, lieve Rena.... ik doe het, hoor! Want ons meisje móét blozende wangetjes krijgen.... wangetjes als appels zo rond! En als.... als wij een kok ontdekken, die het in knapheid van Albredio wint.... dan krijgt hij honderdduizend goudstukken, hoor! Ik zal...."

Maar koning Waldemar zweeg opeens. De deur ging open en.... Ira trad binnen. En.... wat vreemd! Haar lieve blauwe oogjes straalden van blijdschap en haar wangetjes hadden zelfs een beetje kleur.

„Kindje.... is er.... is er iets prettigs gebeurd?" vroeg de koningin gejaagd. „Heb je.... maar, och .... ik weet het al! 't Is de lekkere, frisse buitenlucht, die je zo vrolijk heeft gemaakt! Ik denk, dat je nú wel een beetje eetlust hebt, is het niet?"

De kleine Ira sloeg haar oogjes neer.

„Ik heb al gegeten...." sprak zij zacht. „En lekker, nee.... zó heb ik nog nooit gesmuld!"

„Ha-a-a....! Wat ben ik dáár blij om!" juichte de koningin. „Dus je hebt al van de taart gegeten!"

„Nee, moeder, nee.... Ik heb iets anders gegeten...., iets, dat duizendmaal heerlijker is...." bekende het lieve prinsesje verlegen. „Een boterham met.... leverworst."

Koningin Rena sloeg de handen in elkaar van schrik.

„Een.... een boterham.... en dan nog wel met leverworst!" riep koning Waldemar, vuurrood van drift. „Dus jij hebt een boterham gegeten.... jij.... een prinses! Wie gaf je die boterham?"

„Een.... een tuinman, vader."

„Zo!" antwoordde de koning grimmig. „Die man zal streng gestraft worden, hoor! Hij gaat een jaar de gevangenis in! Een boterham! Ik begrijp niet, hoe hij zo iets durft!"

„Vader, nee.... toe, wees niet boos!" De heldere ogen van de kleine Ira stonden heel ernstig en vol tranen. „Het was zó'n aardige man en hij zat zó lekker te eten.... ik wilde zó graag eens proeven, want de boterham rook zó lekker.... er was boter op gesmeerd en ook nog iets anders.... de tuinman zei, dat het leverworst was. Ik had nog nooit van leverworst gehoord.... maar de boterham rook zó heerlijk en daarom vroeg ik, of ik een stukje kreeg. Eerst wilde hij het niet.... 't was net, of hij niet durfde, maar toen ik naast hem ging zitten en het nóg eens vroeg, vond hij het goed. En ik heb een hele boterham gegeten, maar.... U moet er niet boos om zijn, alstublieft...."

„O.... o.... o!" Koningin Rena begon bitter te schreien. „Nu wordt onze lieveling vast en zeker ziek!" jammerde zij.

„Och.... zo'n vaart loopt het waarschijnlijk niet!" sprak koning Waldemar. „Gewone mensen eten dikwijls brood met worst en zij hebben er geen hinder van. Maar een koningskind eet zulke dingen *niet*. Je had dat moeten bedenken, Ira, en daarom zal ik ook *jou* straffen, hoor! Je krijgt een maand lang niets dan brood met leverworst!"

„Die straf is hard.... heel hard!" zuchtte de koningin. „Maar 't is een middel, dat helpen zal! Zij móét nu eenmaal taart leren eten.... het *móét*. En.... nog vóór de maand ten einde is, hunkert zij naar taarten en gebak!"

„Dat denk ik óók!" zei de koning nu. „Ik ga zélf naar de keuken en ik zal Albredio bevelen, dat hij elke dag een half kilogram leverworst kopen moet. Ja, Iralief.... al ben je nu nóg zo verdrietig...."

Koning Waldemar zweeg en hij keek zijn dochtertje ernstig aan.

Maar de aardige, kleine Ira keek *niet* bedroefd. Integendeel.... een blosje kleurde haar wangetjes en haar oogjes straalden van blijdschap.

Er ging één week.... er gingen twee weken voorbij, maar Ira scheen niet naar haar vroegere lekkernijen te verlangen. Er ging zelfs een derde week voorbij, maar.... nóg vroeg zij niets, en toen de maand voorbij was, at zij haar boterhammetjes met leverworst nog met evenveel smaak als de eerste dag.

De koning en de koningin begrepen er niets van.... *niets*.

Het kleine prinsesje was altijd erg stil en verdrietig geweest, maar.... nú zong zij de hele lieve, lange dag, en zij had stevige, rode wangetjes gekregen.

„Het brood doet ons dochtertje warempel goed!" zei koningin Rena, toen de vierde week verstreken was. „Zij is nu zó vrolijk en zij heeft zó'n kleur! Ik heb nooit geweten, dat brood iemand zó gezond maakt!"

„Nee.... wie had dát ook kunnen denken!" lachte de koning blij. „Wij zijn altijd héél, héél dom geweest! Gelukkig, dat de tuinman Ira die boterham gaf! Och, och.... de man zit nog altijd in de gevangenis. Wat denk je er van, als ik hem eens losliet en óók een zak met tienduizend goudstukken gaf?"

„Ja, doe dat.... doe dat, lieve man!" juichte koningin Rena. „Je móét hem die goudstukken geven, hoor! De knappe Albredio kon ons meisje niet leren eten, maar de goedige, brave tuinman *wel*. En hij leerde ons, dat brood voor alle mensen een *zegen* is!"

De kleine knutselaar

4

2

ACHTER-
AANZICHT

1

TEKENING 4 NIET OPPLAKKEN!!
DE Nº'S 1,2 EN 3 WORDEN EERST OP KARTON GEPLAKT EN GEDROOGD!

EEN KARRETJE LANGS DE ZANDWEG REED

De boer is naar de markt geweest en op de terugweg in slaap gesukkeld. Maar het paard kent de weg naar de stal. Alles zou goed gegaan zijn, als niet een ondeugend aardmannetje, dat langs de weg tussen de wortels van een boom zat, een grapje had willen uithalen.

Daarom veranderde het aardmannetje het trouwe paard in een houten paard, terwijl het tevens de kar een stuk kleiner maakte.

De boer schrok wakker en keek stomverbaasd naar die hekserij.

Natuurlijk willen jullie die toverij ook wel eens zien.

Stuk, gemerkt 4, mag je niet opplakken. De rest wel.

Stuk 4 plak je later aan de achterkant van 1. Maak de insnijdingen A-A en C-C in stuk 3 en de insnijding B-B in stuk 1.

Buig nu de twee punten van stuk 1 langs de stippellijntjes naar achteren en steek dan de grijze lip van voren naar achteren in gleuf A-A van stuk 3, waarna je de twee punten aan de achterzijde weer rechtbuigt.

Nu buig je ook van stuk 2 de beide driehoekspunten langs de stippellijnen naar achteren om, steek je de lange grijze lip in gleuf B-B van stuk 1 en buig je de omgelegde punten weer recht, waarna de lip verder nog van achteren naar voren door de gleuf C-C van stuk 3 wordt gestoken.

Wanneer je nu die lip heen en weer trekt, zul je zien hoe het aardmannetje zijn kunsten uithaalt.

WAT GEBEURDE ER, TOEN OOMPJE IN BED WILDE LEZEN?

Als je daar achter wilt komen, moet je deze plaat maar eens op karton plakken en de verschillende stukken (behalve X, dat alleen maar dient om de achterzijde van de samenstelling te laten zien) uitknippen.

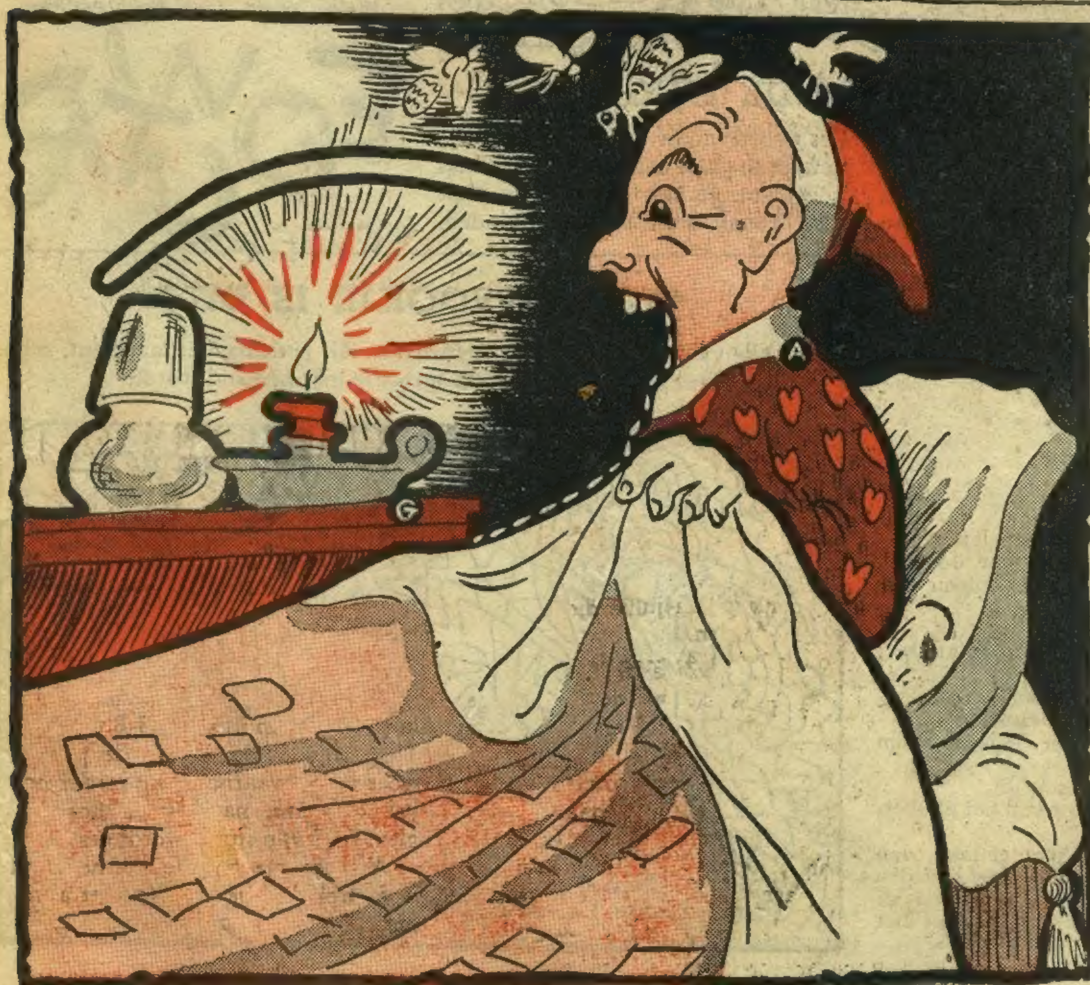
Daarna snij je het gebogen witte stuk boven de kaars uit en maakt vervolgens een insnijding langs de witte puntjeslijn van oompjes mond tot aan het nachttafeltje. Nu neem je het stuk met de hand, die 't boek vasthoudt, en steekt de grijze lip daarvan voor het kruisje langs door de gleuf, zodat punt B op die lip achter A op oompjes pyjamakraag komt te liggen, waarna je een splitpennetje door A en B steekt en dit daarna omlegt.

De grootste dwarsstang F—D leg je nu achter de plaat, verbind punt C met punt D, punt E met punt F en punt G (op de rand van het nachttafeltje) met punt H in het midden van de kleinste dwarsstang.

De bij wordt vervolgens op de brede gebogen insnijding boven de kaars gelegd. Een splitpennetje steek je dan door punt I in de bij, vervolgens door de insnijding en tenslotte door punt J van de korte dwarsstang, waarna je het splitpennetje eveneens omvouwt.

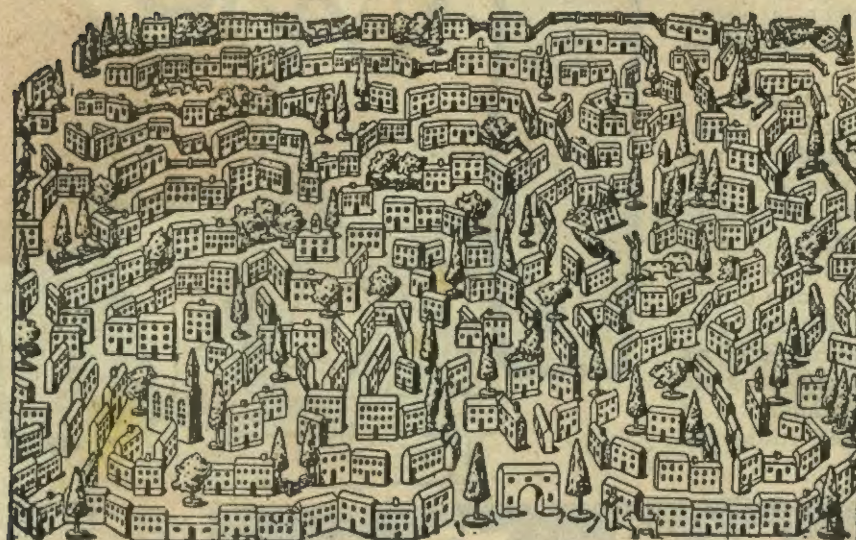
En nu is de zaak, die er van achteren uitziet als tekening X aangeeft, gereed. Beweeg nu de grote dwarsstang heen en weer, opdat je zien kunt wat er gebeurde, toen oompje 's avonds in bed rustig een beetje wilde lezen.

WIE ? PUZZELT ? ER MEE ?

WETEN JULLIE ER DE WEG IN?

Het is niet gemakkelijk de weg te vinden in deze speelgoed-stad. Als je 't niet mocht geloven, probeer dan maar eens langs de kortste weg van het poortgebouw in het midden onderaan te gaan naar de uitgang links bovenaan. Je zult er een hele kluif aan hebben om die weg te vinden.

HELP JE MEE?

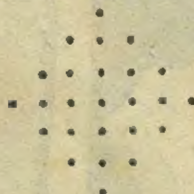
Letterraadsel

Jan heeft in een mooi rond doosje
De letters van het alfabet.
Samen met zijn vriendje Koosje
Heeft hij daarmee heel wat pret.
Ze vormen steeds weer nieuwe namen
Uit die kleine ronde doos,
Nu eens maakt Koosje er een voor Jantje
En dan doet Jantje 't weer voor Koos.
Op een keer toen er juist een woord
Op de tafel lag voor Jantje,
Kwam er eensklaps, 't is ongehoord,
Heel voorzichtig een klein dik handje.
Dat schoot alle letters door elkaar.

Woedend riepen Jan en Koos,
Stoute jongen, wat doe je daar!
En ze waren heel erg boos;
Laat elk kind aan 't zoeken gaan,
Welke naam daar heeft gestaan.

E O W U T R

PUNTJES-PUZZLE

Zet op ieder puntje een letter.

Op de eerste regel komt dus één letter; op de tweede regel komen drie letters enzovoort.

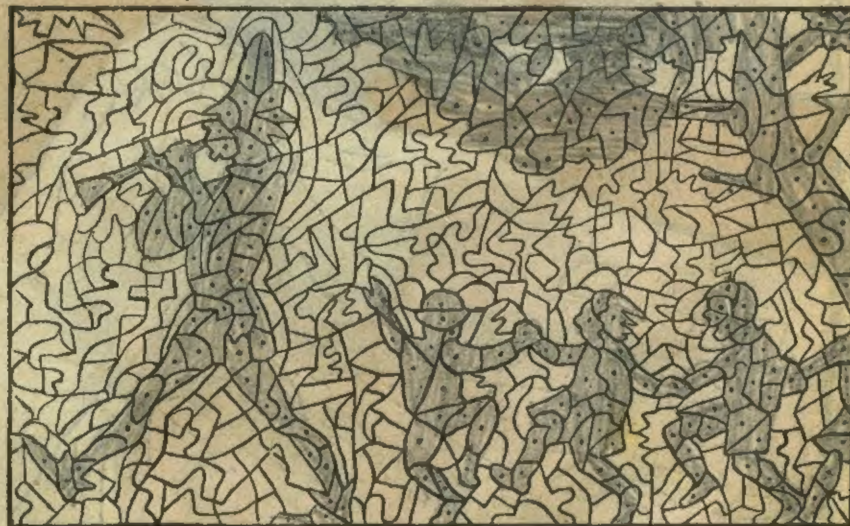
Je moet dan krijgen:

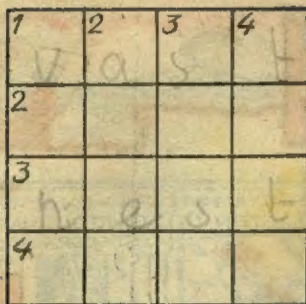
1. De achtste letter van het alfabet.
2. Een dier.
3. Een ander woord voor jongen.
4. Een stad in Noord-Holland.
5. Frans, Duits en Engels zijn vreemde .....
6. Iets, waarmee je schrijft.
7. De dertiende letter van het alfabet.

Als je het goed hebt gedaan, dan lees je, als je van boven naar beneden leest, precies hetzelfde, dus weer de achtste letter van het alfabet, het dier enzovoort.

WELK SPROOKJE IS DIT?

Maak alle vakjes met een punt er in zwart. Als je daarmee klaar bent, zal je wel kunnen raden welk sprookje hier bedoeld wordt.

TOVERVIERKANT

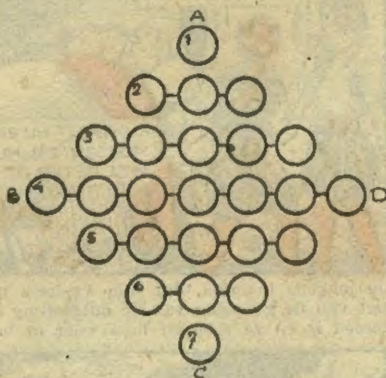
In dit vierkant moeten jullie van links naar rechts en van boven naar beneden hetzelfde woord invullen. Als je dus op de eerste regel een woord van rechts naar links hebt ingevuld, kun je het meteen in de eerste rij hokjes van boven naar beneden schrijven. En op de tweede rij van links naar rechts komt dus weer hetzelfde woord als op de tweede rij van boven naar beneden, enzovoort.

De in te vullen woorden hebben de volgende betekenis:

1. Niet los.
2. Een vervoermiddel.
3. De woning van een dier.
4. Iemand, die vertaalt wat een ander in een vreemde taal zegt.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

RUITPUZZLE

Deze schuine ruit, die A B C D heet, is een wonderlijke ruit, want niet alleen kun je van links naar rechts allemaal woorden invullen, maar bovendien vormen de beginletters en de eindletters van die woorden samen weer twee woorden.

Moeilijk? Helemaal niet. Ga maar gauw aan de slag.

1. Een van de laatste letters van het alfabet.
2. De voornaam van een heel beroemde Nederlandse voetballer.
3. Ligt over een bed heengespreid.
4. Een soort schuier.
5. Een toneelspel, waarin alleen gezongen wordt.
6. Er wonen kippen in.
7. Een van de eerste letters van het alfabet.

Als je deze woorden nu goed hebt ingevuld, lees je van A naar B en verder naar C: iets, dat je moeder gebruikt, als ze de was doet.

En van A naar D en verder naar C: grasland waarop vee graast.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenpuzzle:

EEN MAN VAN DE KLOK ZIJN

Een man van de klok is iemand, die altijd op tijd komt. Als men met iemand een afspraak maakt om op een bepaald ogenblik ergens aanwezig te zijn, dan kan men van te voren al weten, of men op de ander zal moeten wachten of niet. Als hij een man van de klok is, dan is hij er zonder mankeren.

PAPEGAAIENRAADSEL

Van links naar rechts:

1. Ar. 7. Loon.
3. Ka. 9. Mei.
5. Elk.

Van boven naar beneden:

2. Rekel. 6. Koe.
4. Alom. 8. Niet.

HERSENGYMNASTIEK

1. — b; 2. — c; 3. — a.

A-RAADSEL

A. Dal. Slang. Schaken.

WIE KAN DAT?

WIJS KLEINE TJIEP DE WEG

EEN ONDEUGENDE JONGEN

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

Beneden vinden Bas en Sjel Daro in zijn hut, met zijn hoofd in zijn handen. „Waar ben ik toch?" vraagt hij. „Ik voel me niets goed "

De jongens beseffen, dat hun kapitein nog niet van de gevolgen van de ontploffing bekomen is en ze stoppen hem weer in bed.

De volgende morgen brengt Jim het goede nieuws, dat Daro weer hersteld is en dat hij hen naar de wal stuurt voor nieuwe voorraad.

Na het ontbijt begeven Bas, Sjel en Jim zich per roeiboot naar het eiland. Ze hopen een spoor van Rubart te vinden en Maja te bevrijden.

Al gauw vinden ze water, dat van de rotsen stroomt. Bas en Sjel vullen een tweetal vaten. Jim gaat de omgeving verkennen.

Opeens blijft hij verwonderd staan. Achter een zwaar rotsblok hoort hij iemand zuchten: „Hoe kom ik hier ooit weer uit?"

Jim haast zich terug naar zijn vrienden, die inmiddels de vaten gevuld hebben en vertelt hun, dat hij een rotsblok heeft horen praten

Bas en Sjel lachen er eerst om, maar als ze zien, dat Jim doodernstig is, gaan ze mee. Met een touw trachten ze het blok weg te trekken.

Als dit gelukt is, komt uit een spelonk een oude zeeman te voorschijn. „Dank jullie wel!" zegt hij. „Rubart sloot me hier op!"

Ineens zijn de jongens vol belangstelling. Rubart! Die zoeken ze juist! Op hun vraag, waar de zwerver thans is, neemt de man hen mee naar zijn hut.

Ze gluren door het raam en daar zien ze drie zeerovers staan. Een er van is Rubart. „Konden we hem maar te pakken krijgen, dan was Maja gered," sucht Jim.